

РЕШЕНИЕ

№ 321

гр. Смолян, 26.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СМОЛЯН в публично заседание на пети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Гергана Кузманова

при участието на секретаря Веселина Младенова
като разгледа докладваното от Гергана Кузманова Гражданско дело №
20235440100364 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба, подадена от С. Т. В. против ОУ *****, в която се твърди от ищцата, че със Заповед № *. на основание чл. 327, ал. 1, т.12 от КТ е прекратено трудовото й правоотношение с ответното училище, поради придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. При прекратяване на ТПО й е изплатено обезщетение по чл. 222, ал. 3 КТ в размер на 2 /две/ работни заплати. Счита, че не й е изплатен пълния размер от дължимото й се обезщетение в размер на 6 (шест) брутни работни заплати и ответникът й дължи още 4 (четири) брутни работни заплати в общ размер на 7 435 лева, като излага следните съображения:

Съгласно разпоредбата на чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда, изм. ДВ бр. 107 от 18.12. 2020г. и действаща към датата на прекратяване на трудовото й правоотношение, при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанията за прекратяването, той има право на обезщетение от работодателя в размер на брутното му трудово възнаграждение за срок от два месеца, а ако е придобил при същия работодател или в същата група предприятия 10 години трудов стаж през последните 20 години - на обезщетение в размер на брутното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Трудовото й правоотношение е прекратено със Заповед № *** на Директора на ответното училище, на осн. чл. 327, ал. 1, т. 12 от КТ поради придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 05.07.2021г. Към тази дата не й е било изплащано обезщетение по чл. 222, ал. 3 от КТ, като има общо 34 години педагогически стаж за периода 1980-2013г. и 2016г. - 2021г., като в периода 2012-2015г. положеният от нея стаж е в социалната сфера. В случая, в периода 05.07.2001г. - 05.07.2021 г., тоест последните 20 години от трудовия й стаж, само в периода 01.01.2014г. - 03.01.2016г., тоест по-малко от три

години, не е заемала педагогическа длъжност в системата на Народната просвета на Република България. През останалите 17 години е заемала педагогическа длъжност в две училища - „учител“ в ** — гр. Смолян и „старши учител“ при ответника. Ето защо счита, че дори и да не попада в хипотезата, при която ѝ се дължи обезщетение при пенсиониране в завишен размер съгл. разпоредбите на ЗПУО, то попада в хипотезата на чл. 222, ал. 3 от КТ, при която има право на обезщетение при пенсиониране в размер на шест, а не на две брутни трудови възнаграждения. В този смисъл е и полученият от нея отговор от Омбудсмана на Република България по повод полагащото ѝ се обезщетение в завишен размер по чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда. Ето защо, при прекратяване на трудовото ѝ правоотношение, поради това, че е заемала повече от 10 от последните 20 години от трудовия ѝ стаж длъжност в същата група предприятия - педагогически специалист, учител, в системата на Народната просвета, счита, че има право на обезщетение в размер на шест брутни трудови възнаграждения. Съгласно посоченото в заповедта за прекратяване на трудовото ѝ правоотношение, обезщетението за два месеца възлиза на 3 717, 50 лева., като за останалите 4 месеца ѝ се дължи сумата от 7 435,00 лева., която не е изплатена.

Предвид обстоятелството, че съгл. чл. 228, ал. 3 от КТ обезщетенията, платими по този раздел, вкл. и обезщетението по чл. 222, ал. 3 от КТ, следва да се изплатят не по-късно от последния ден на месеца, следващ този, в който правоотношението е прекратено, то ѝ се дължи мораторна лихва върху сумата от 7 435,00 лева от 01.09.2021г. до 17.04.2023г. в размер на 1 226, 78 лева. Претендира и за законната лихва върху главницата от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумите.

Моли съда да постанови решение, с което на осн. чл. 222, ал.3 от КТ ответникът да бъде осъден да заплати на ищцата сумата от 7 435,00 лева , представляваща неплатен остатък от обезщетение по чл. 222, ал. 3 от КТ, дължимо при прекратяване на трудовото ми правоотношение след придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, в размер на БТВ за още 4 месеца, както и мораторна лихва за периода от 01.09.2021г. до 17.04.2023г. в размер на 1 226, 78 лева, ведно със законната лихва върху главницата от завеждане на исковата молба-18.04.2023г. до окончателното изплащане на дължимите суми. Претендира и за разноски по водене на делото.

В срока по чл.131 от ГПК ответникът е подал писмен отговор на исковата молба, в който оспорва иска. Твърди, че искът по чл. 222, ал.3 от КТ е неоснователен, тъй като ищцата не попада в хипотезите регламентирани в тази разпоредба за получаване на обезщетение в размер на брутно и трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Ищцата няма придобити 10 години трудов стаж през последните 20 години, нито при един и същ работодател, нито в една и съща група предприятия. От анализа на трудовата ѝ книжка става ясно, че от 04.02.2003 година до 01.10.2012 година е работила на длъжностите „учител“ и „старши учител“ в ** " " *, като осигурителния ѝ стаж е 9 години, 7 месеца и 27 дни. За периода от 01.12.2012 година до 01.12.2013 година е била безработна, а от 09.12.2013 година до 30.06.2015 година е работила в * на длъжността специалист социална услуга, като осигурителния ѝ стаж на тази длъжност е 1 година, 6 месеца и 22 дни. От 01.07.2015 година

до 04.01.2016 година е работила на длъжността „общ работник“ в „*“ ЕООД, като осигурителния ѝ стаж на тази длъжност е 6 месеца и 3 дни. И на последно място от 04.01.2016 година до 05.07.2021 година е работила на длъжността „старши учител“ във ** "*" град Смолян, като осигурителният ѝ стаж на тази длъжност е 5 години, 6 месеца и 1 ден.

От гореизложеното става ясно, че ищцата няма придобити 10 години трудов стаж през последните 20 години при един и същ работодател. Също така няма и придобити 10 години трудов стаж през последните 20 години в една и съща група предприятия.

Съгласно § 1, т. 5 от ДР на ЗТМТМ „група предприятия“ са две или повече свързани предприятия, като: едното предприятие по отношение на другото предприятие пряко или непряко притежава преимуществен дял от записания капитал на второто предприятие: контролира по-голямата част от гласовете, свързани с емитирания от второто предприятие акционерен капитал; има право да назначава повече от половината членове на административния, управителния или надзорния орган на второто предприятие, и предприятията се намират под единното управление на предприятието майка. Ако работникът или служителят през последните 20 години от трудовия си стаж има 10 години трудов стаж при двама различни работодатели, които са „свързани“, той има право на обезщетение в размер на 6 брутни работни заплати. Такъв е случаят например, когато едното предприятие по отношение на другото предприятие пряко или непряко притежава преимуществен дял от записания капитал на второто предприятие. В конкретния казус двете училища - ** "*" * и ** "*" не могат да се тълкуват като група предприятия, тъй като първото училище е държавно, а второто е общинско и тяхната структура, управление и източник на финансиране са напълно различни. Училищата в България се делят на две групи - държавни и общински. Държавни са училищата, които са с национално значение и се финансират изцяло от държавния бюджет. Към тази група се отнасят професионалните училища, училищата, в които се обучават деца със специални образователни потребности, училищата за лица, лишени от свобода и българските училища в чужбина. Финансирането на тези учебни заведения става чрез бюджетите на Министерството на образованието и науката, Министерството на културата, Министерството на земеделието и Държавна агенция за младежта и спорта. Общински са училищата, които са с местно значение и се финансират от общинския бюджет. Контролът върху начина на изразходване на предоставените средства се осъществява от кметовете на общините. Двете училища имат различно финансиране, структура и контрол, от което следва, че те не попадат в дефиницията на група предприятия. Няма как да бъде споделено разбирането, че правото на обезщетение в настоящия случай се обуславя от обстоятелството, че полагания от ищцата труд е бил в системата на народната просвета. Такъв обективен признак в КТ не съществува, като ищцата не покрива и изискванията на специалните разпоредби, съществуващи за преподавателите при прекратяване на трудовите им правоотношения поради пенсиониране. Несъстоятелно е позоваването в исковата молба на отговора на Омбудсмана на Републиката - същият не съдържа правно становище по конкретния случай, а насочва ищцата към консултация със специалист и дава насоки на действие за защита на правата ѝ. Предявените

искове са обективно кумулативно съединени, от което следва, че неоснователността на първия, води и до неоснователност и на останалите искове за мораторна лихва и за законна лихва.

В с.з. ищцата р.пр. не се явяв. Поддържа предявените искове чрез пълномощника си адв.Т. И..

Ответникът р.пр. оспорва иска чрез проц. си представител адв.Е.*.

Съдът, след преценка на изложеното в исковата молба и отговора, на становищата на страните в съдебното заседание и като обсъди събраните по делото писмени доказателства и заключението на вещното лице, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Предявен е иск с правна квалификация чл. 222 ал. 3 от КТ.

Съгласно разпоредбата на чл. 222 ал. 3 КТ (Изм. - ДВ, бр. 2 от 1996 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 107 от 2020 г.) при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основаниято за прекратяването, той има право на обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, а ако е придобил при същия работодател или в същата група предприятия 10 години трудов стаж през последните 20 години - на обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Обезщетение по тази алинея може да се изплаща само веднъж.

По делото **не се установи** наличието на всички предпоставки за уважаване на иска за заплащане на претендираното обезщетение по чл.222 ал.3 от КТ в увеличен размер, поради следното:

Няма спор относно обстоятелството, че страните са били в трудово правоотношение. Трудовото правоотношение на ищцата е прекратено от ответника-работодател със Заповед № *. , на осн.чл.327, ал.1, т.12 от КТ- поради придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 05.07.2021г. т.е. към този момент е необходимо да се изследват наличието на предпоставките, визирани в чл. 222 ал. 3 от КТ, за дължимост на такова обезщетение и в какъв размер обезщетението се дължи.

След като са били налице условията за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст към момента на прекратяване на трудовото правоотношение, то в полза на ищцата е възникнало правото на обезщетение по чл. 222 ал. 3 от КТ. Дължимостта на това обезщетение е без оглед на основаниято за прекратяване на трудовото правоотношение. Спорният въпрос по делото е, в какъв размер ответникът - работодател дължи на ищцата процесното обезщетение. Със заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение е разпоредено от работодателя на ищцата да се изплати обезщетение по чл. 222, ал. 3 от КТ от две brutни работни заплати в общ размер на 3 717,50 лева. Ищцата претендира, че ѝ се дължи обезщетение по чл.222 ал.3 от КТ за период от 6 месеца поради това, че е работила 10 години от трудовия си стаж през последните 20 години в същата

група предприятия.

Понятието „група предприятия“ е дефинирано в §2а от ДР на КТ, в редакция (изм., бр. 107 от 2020 г.), според който „група предприятия“ е понятие по смисъла на § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност. От своя страна съгл. §1 т.5 от ДР на ЗТМТМ „Група предприятия“ са две или повече свързани предприятия, като: едното предприятие по отношение на другото предприятие пряко или непряко притежава преимуществен дял от записания капитал на второто предприятие; контролира по-голявата част от гласовете, свързани с емитирания от второто предприятие акционерен капитал; има право да назначава повече от половината членове на административния, управителния или надзорния орган на второто предприятие, или предприятията се намират под единното управление на предприятието майка.

Видно от трудовата книжка на ищцата през периода 10.05.2005г. до 01.12.2012г. е работила на длъжността „Старши учител“ в ** *, като трудовият ѝ стаж на тази длъжност е 9 години 7 месеца и 27 дни., през периода от 01.12.2012 година до 01.12.2013 година е била безработна, а от 09.12.2013 година до 30.06.2015 година е работила в * на длъжност „специалист социална услуга“, като трудовият ѝ стаж на тази длъжност е 1 година, 6 месеца и 22 дни. От 01.07.2015 година до 04.01.2016 година е работила на длъжността „общ работник“ в „*“ ЕООД, като трудовият ѝ стаж на тази длъжност е 6 месеца и 3 дни. От 04.01.2016 година до 05.07.2021 година е работила на длъжността „старши учител“ при ответника- ** "*" град Смолян, като трудовият ѝ стаж на тази длъжност е 5 години, 6 месеца и 1 ден.

Следователно, за последните 20 години от трудовият ѝ стаж ищцата има трудов стаж на педагогическа длъжност от общо 15 години 1 месец и 28 дни , от който: 9 години 7 месеца и 27 дни през периода 10.05.2005г. до 01.12.2012г. като „старши учител“ в ** Смолян и 5 години 6 месеца и 1 ден за периода 04.01.2016г. до 05.07.2021г. като старши учител в ОУ***** *. Този стаж е прекъсван от работа при други работодатели, извън системата на предучилищното и училищното образование- * и „*“ЕООД., в които ищцата не е заемала длъжност на педагогически специалист. Видно от постъпилата справка от * * * „съгласно чл.36, чл.38 ал.1 т.3 и ал.2 т.2 от ЗПУО е неспециализирана държавна професионална гимназия и се финансира от държавния бюджет чрез бюджета на *, а * „**** * , съгл.чл.36 ,чл.38 ал.1 т.2 от ЗПУО е неспециализирано общинско * и се финансира от бюджета на общината.

Съдът намира, че пряко ищцата намира приложение разпоредбата на чл.219 ал.6 от ЗПУО, съгласно която при прекратяване на трудовото правоотношение с педагогически специалисти, които през последните 10 години от трудовия си стаж са заемали длъжност на педагогически специалист в държавна или общинска институция на бюджетна издръжка от системата на предучилищното и училищното образование, се изплаща по-голям размер на обезщетението по чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда – в размер на 10 брутни работни заплати. За да има право на увеличен размер на обезщетението по чл.222 ал.3 от ГПК ищцата следва да е работила през последните 10 години от трудовия си стаж като

педагогически специалист в държавна или общинска институция на бюджетна издръжка от системата на предучилищното и училищното образование. В случая ищцата не отговаря на това изискване, защото към момента на прекратяване на трудовото ѝ правоотношение няма 10 години трудов стаж като педагогически специалист в посочените в разпоредбата институции в системата на образованието, който макар и да не е непрекъснат, да не е прекъсван от работа при друг работодател, извън предвидените в разпоредбата. След като не отговаря на изискванията на чл.219 ал.6 от ЗПУО ищцата няма право на увеличен размер на обезщетението по чл.222 ал.3 от КТ. На ищцата се полага обезщетение по чл.222 ал.3 от КТ в размер на две брутни работни заплати, което е изплатено от работодателя.

Съдът намира, че държавните и общински институции на бюджетна издръжка в системата на училищното и предучилищното образование не представляват „група предприятия“ по смисъла на §2а от ДР на КТ, за да има ищцата правото на увеличен размер на обезщетението по чл.222 ал.3 от КТ от 6 работни заплати. От легалната дефиниция на понятието „група предприятия“ в §1 т.5 от ДР на ЗТМТМ, която не следва да се тълкува разширително, се налага извода че се има предвид работодатели-търговски предприятия, защото само при тях е възможна „свързаност“ в предвидените в разпоредбата четири хипотези.

Предвид посоченото, съдът намира, че предявеният иск е неоснователен и следва да се отхвърли. Поради отхвърляне на главния иск, следва да се отхвърли и аксесорния иск за лихви за забава.

С оглед изхода на делото, ще следва на осн.чл.81 във вр. с чл.78 ал.3 от ГПК ищцата да бъде осъдена да заплати на ответника разноски по водене на делото в размер на 1170,00 лв. за адвокатско възнаграждение.

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от С. Т. В., ЕГН ***** с адрес *, ул.“*“ № 50 искове да бъде осъден ответника * ” * ***** ” *, с адрес *, * да заплати на ищцата, сумата от 7 435,00 лв.-главница, представляваща обезщетение по чл. 222 ал. 3 от КТ за период от още четири месеца, сумата от 1 226,78лв., представляваща лихва за забава за периода 01.09.2021г. до 17.04.2023г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска-18.05.2023г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА С. Т. В., ЕГН ***** с адрес *, ул.“*“ №50 да заплати на * ” * ***** ” *, с адрес *, * разноски по водене на делото в размер на 1 170,00 лв. за адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Окръжен съд Смолян в двуседмичен срок, считано от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Смолян: _____